

Polityka gromadzenia zbiorów Muzeum Warszawy

Warszawa, kwiecień 2020

SPIS TREŚCI:

1. Wprowadzenie
2. Definicje
3. Zasady gromadzenia zbiorów
4. Zbiory gromadzone w Muzeum Warszawy
5. Opiekunowie zbiorów

1. WPROWADZENIE

Szanujemy przeszłość i myślimy o przyszłości, dlatego z pasją i dla dobra wspólnego gromadzimy, badamy i udostępniamy świadectwa dziejów Warszawy.

Muzeum Warszawy z siedzibą w Warszawie przy Rynku Starego Miasta 28–42 (00–272 Warszawa) wpisane do rejestru instytucji kultury przez Prezydenta m.st. Warszawy pod numerem RIK/8/2000/SPW o numerze REGON: 016387044; posługujące się NIP: 5251290392, zwane dalej „Muzeum”, zostało powołane do istnienia w 1936 roku jako Muzeum Dawnej Warszawy, oddział miejskiego Muzeum Narodowego. W maju 1945 roku Muzeum zostało oddzielone od upaństwowionego Muzeum Narodowego w Warszawie. W 1947 roku uzyskało samodzielność prawną, potwierdzoną uchwałą Kolegium Zarządu Miejskiego z 18 marca 1948 roku. Nadana mu w 1950 roku nazwa Muzeum Historyczne m.st. Warszawy obowiązywała do 2014 roku, gdy na wniosek dyrekcji Muzeum, decyzją Rady m.st. Warszawy, została zmieniona na Muzeum Warszawy.

Zgodnie z treścią §3 Statutu Muzeum Warszawy „Muzeum inicjuje i pogłębia zainteresowanie miastem, kształtuje wrażliwość estetyczną, interpretuje fenomen Warszawy,

aktywnie rozwija naukowe, społeczne i kulturalne życie miasta”, zaś w myśl §4 pkt. 1 Statutu Muzeum Warszawy „Muzeum realizuje cele określone w §3 w szczególności poprzez: gromadzenie zabytków i materiałów dokumentacyjnych związanych z Warszawą”.

Celem polityki gromadzenia zbiorów jest wyznaczenie kierunków kształtowania zbiorów z uwzględnieniem ich obecnego stanu.

Podstawa prawna gromadzenia zbiorów Muzeum:

Gromadzenie zbiorów Muzeum odbywa się na podstawie aktów prawnych obowiązujących w Polsce i wewnętrznych regulacji prawnych Muzeum oraz z poszanowaniem kodeksu etyki ICOM.

2. DEFINICJE

Obiekt – przedmiot o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej.

Kolekcja – zbiór obiektów, gromadzony według określonych kryteriów, wyróżniających go.

Spuścizna – obiekty przekazane Muzeum w spadku przez konkretną osobę lub jej spadkobierców.

Zbiór – pojedyncze obiekty, kolekcje i spuścizny będące własnością Muzeum

3. ZASADY GROMADZENIA ZBIORÓW

Kryteria doboru:

Obiekty gromadzone przez Muzeum powinny spełnić przynajmniej jedno z następujących kryteriów:

1. warszawskości, wyznaczonej przez tematykę dzieła:
 - Warszawa jako przestrzeń wytyczona przez granice historyczne i administracyjne;
 - mieszkańcy Warszawy i ich działalność;
 - wydarzenia rozgrywające się w Warszawie;
2. warszawskości, wyznaczonej przez proveniencję (miejsce wytworzenia).

Muzeum w uzasadnionych przypadkach może nabyć do swoich zbiorów obiekt niespełniający wskazanych powyżej przesłanek.

Muzeum nabywa do swoich zbiorów:

- pojedyncze obiekty,
- kolekcje,
- spuścizny.

Muzeum pozyskuje obiekty do swoich zbiorów, stosując się do powyższych kryteriów.

Decyzję o pozyskaniu obiektu podejmuje Komisja ds. Gromadzenia Zbiorów, biorąc pod uwagę jego wartość dla zbiorów Muzeum Warszawy, w tym jego unikatowość lub reprezentatywność, oraz stan zachowania, możliwości i koszty konserwacji oraz możliwości przechowywania (miejsce i warunki przechowywania).

4. ZBIORY GROMADZONE W MUZEUM WARSZAWY

Zbiory Podstawowe:

1. **Zbiór malarstwa** – Prace malarskie w różnych technikach obrazujące historię i rozwój Warszawy oraz różne aspekty życia jego mieszkańców: widoki Warszawy (panoramy, widoki fragmentów miasta i jego architektury), sceny historyczne, sceny rodzajowe, portrety mieszkańców i osób związanych z miastem.
2. **Zbiór rzeźby** – Prace rzeźbiarskie w różnych materiałach przedstawiające: portrety mieszkańców miasta i osób z nim związanych, modele i redukcje pomników, modele i projekty rzeźb znajdujących się w przestrzeni miejskiej, rzeźby o charakterze symbolicznym

związane z historią miasta, detale architektoniczne (elementy warszawskich budowli oraz małej architektury).

3. **Zbiór rysunku i grafiki** – Rysunki i grafiki w różnych technikach przedstawiające: widoki Warszawy (panoramy, widoki fragmentów miasta i jego architektury), sceny historyczne, sceny rodzajowe i satyryczne, portrety mieszkańców i osób związanych z miastem, karykatury, umundurowanie z okresu Królestwa Polskiego. Zbiór obejmuje pojedyncze prace oraz albumy tematyczne i teki autorskie.
4. **Zbiór fotografii** – Fotografie o różnej formie zapisu będące: wizualną kroniką miasta, galerią wizerunków osób z nim związanych oraz dokumentacją rozgrywających się w stolicy wydarzeń, autorstwa uznanych twórców, rzemieślniczych zakładów i anonimowych fotografów. Zbiór współtworzą profesjonalne i amatorskie albumy na fotografie.
5. **Zbiór pocztówek** – Pojedyncze pocztówki oraz zamknięte serie i zestawy (w formie leporello lub broszury z perforacją), karty drukowane i fotograficzne, z obiegu i czyste, karty korespondencyjne o tematyce związanej z Warszawą. Zbiór zawiera również albumy do przechowywania pocztówek, pamiątkowe albumy drukowane wykorzystujące pocztówkową ikonografię.
6. **Zbiór archiwaliów historycznych** – Dokumenty dotyczące wybranych osób, rodzin, firm i instytucji (państwowych, samorządowych), architektury, budownictwa i terenów zielonych. Zbiór obejmuje dokumenty urzędowe (druki i rękopisy), druki akcydensowe, pamiętniki, wspomnienia i relacje, druki ulotne, reklamy, foldery, afisze, obwieszczenia, archiwa rodzinne i firmowe, spuścizny oraz archiwalia z Archiwum „Solidarności”.
7. **Zbiór medali i numizmatów** – Medale, plakiety, medaliony oraz falerystyka, tj. orderzy, odznaki, znaczki, i inne wyroby grawerskie o charakterze małej formy rzeźbiarskiej, a także ich rysunkowe projekty, modele i formy oraz wybrane numizmaty o tematyce warszawskiej uzupełniające istniejące kolekcje tematyczne i autorskie.
8. **Zbiór kartograficzny** – Mapy i plany, materiały fotogrametryczne i dokumentacja kartograficzna.
9. **Zbiór dokumentacji architektonicznej** – Zrealizowane oraz niezrealizowane koncepcje architektoniczne i urbanistyczne dla Warszawy, projekty wnętrz i terenów zielonych, szkicowniki architektów, traktaty

teoretyczne, materiały inwentaryzacyjne i studyjne, fotografie dokumentujące proces projektowo-realityzacyjny, makiety, narzędzia pracy architekta. Zbiór obejmuje pojedyncze prace oraz spuścizny po warszawskich architektach.

- 10. Zbiór tkanin, ubiorów i akcesoriów** – Wyroby warszawskich firm i projektantów branży odzieżowej, dokumentacja dotycząca projektowania mody, asortyment warszawskich sklepów tej branży, pamiątki związane z garderobą mieszkańców Warszawy; tkaniny dekoracyjne – dzieła warszawskich artystów i wyroby warszawskich firm.
- 11. Zbiór mebli** – Wyroby warsztatów i firm działających w Warszawie, prace warszawskich projektantów, dokumentacja projektowa.
- 12. Zbiór wyrobów z metali szlachetnych i platerów** – Przedmioty użytkowe i dekoracyjne z metali szlachetnych oraz plateru wykonane w warszawskich warsztatach i firmach; dokumentacja projektowa i warsztatowa.
- 13. Zbiór wyrobów z metali nieszlachetnych** – Przedmioty użytkowe i dekoracyjne z metali nieszlachetnych (brązu, mosiądzu, miedzi, cyny) i żelaza wykonane w warszawskich warsztatach i firmach; dokumentacja projektowa i warsztatowa.
- 14. Zbiór ceramiki i szkła** – Prace artystyczne i wyroby związane z projektantami, warsztatami i firmami działającymi w Warszawie; dokumentacja projektowa.
- 15. Zbiór zegarów** – Wyroby warsztatów i firm działających w Warszawie.
- 16. Zbiór pamiątek historycznych** – Przedmioty o dużej wartości historycznej (związane z mieszkańcami Warszawy, wydarzeniami, miejscami, instytucjami), galanteria patriotyczna, pamiątki po cechach warszawskich, suweniry (przedmioty o charakterze pamiątek turystycznych), szyldy i tablice z przekształconej przestrzeni miejskiej.
- 17. Zbiór przedmiotów użytkowych** – Zabytki kultury materialnej będące świadectwem życia miasta i jego mieszkańców: przedmioty codziennego użytku, wyroby warszawskiego rzemiosła i przemysłu, wytwory techniki, opakowania produktów firm warszawskich, a także maszyny, urządzenia i narzędzia służące do ich wytwarzania.
- 18. Zbiór plakatów** – Plakaty dokumentujące życie społeczne, kulturalne i polityczne Warszawy.

Zbiory specjalne:

- 1. Zbiór „Korczakianum”** – Przedmioty i archiwalia dokumentujące biografię i dorobek pisarski Janusza Korczaka, dzieje instytucji przezeń tworzonych, losy ludzi z najbliższego mu kręgu, polską i zagraniczną recepcję jego dzieła i postaci.
- 2. Zbiór drukarstwa** – Przedmioty związane z technikami drukarskimi, graficznymi i introligatorskimi, wytwory sztuki drukarskiej oraz materiały dotyczące firm i osób związanych z warszawskimi instytucjami z branży szeroko pojętej produkcji i dystrybucji książek oraz wytworów sztuki drukarskiej (zakłady poligraficzne, firmy księgarsko-wydawnicze i introligatorskie).
- 3. Zbiór farmaceutyczny** – Przedmioty związane z warszawskimi aptekami, przemysłem farmaceutycznym do końca XX w. oraz działalnością zawodową warszawskich farmaceutów.
- 4. Zbiór martyrologiczny** – Pamiątki historyczne i martyrologiczne związane z historią miejsca pamięci Palmiry, egzekucjami ludności Warszawy i miejscowości podwarszawskich w okresie niemieckiej okupacji, a także z działaniami oddziałów Wojska Polskiego (1939 r.) i wojskowych grup polskiej konspiracji, głównie Armii Krajowej.
- 5. Zbiór archeologiczny** – Obiekty pozyskane w wyniku badań archeologicznych prowadzonych w granicach administracyjnych Warszawy oraz dokumentacja tych badań.
- 6. Zbiór praski** – Kolekcja fotografii, przedmiotów codziennego użytku, wyrobów praskiego rzemiosła i przemysłu.

5. OPIEKUNOWIE ZBIORÓW

Każdy zbiór posiada wyznaczonego głównego opiekuna zbiorów, który odpowiada za opracowanie merytoryczne oraz kierunki rozwoju zbioru. W uzasadnionych wypadkach zbiorem może zajmować się kilku opiekunów zbiorów pod kierunkiem głównego opiekuna.